

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
Број II-01-15813
Датум 29. 02. 2016
КРАГУЈЕВАЦ

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА
У КРАГУЈЕВЦУ
Бр. I-011-32/8 19.02.2016 године
у Крагујевцу

САВЕТУ УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

Поштовани,

На основу члана 20. Статута Универзитетске библиотеке у Крагујевцу (број 01-369 од 25.12.2014. године), достављам вам Одлуку Управног одбора Универзитетске библиотеке у Крагујевцу о усвајању Извештаја о раду Универзитетске библиотеке у Крагујевцу за 2015. годину (број II-02-32/3 од 25.02.2016. године), и Извештај о раду Универзитетске библиотеке у Крагујевцу за 2015. годину који чини њен саставни део.

С поштовањем,

Директор
Универзитетске библиотеке у Крагујевцу
Весна Абадић

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
Број П 01-15812
Датум 29. 02. 2016
КРАГУЈЕВАЦ

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА
У КРАГУЈЕВЦУ
Бр. 11-02-32/3 25.02.2016. године
у Крагујевцу

Управни одбор Универзитетске библиотеке у Крагујевцу, на основу члана 18. Закона о библиотечко-информационој делатности („Сл. гласник РС“, бр. 52/2011), члана 44. Закона о култури („Сл. гласник РС“, бр. 72/2009), као и члана 27. Статута Универзитетске библиотеке у Крагујевцу (број 01-369 од 25.12.2014. године), донео је

ОДЛУКУ

о усвајању Извештаја о раду Универзитетске библиотеке у Крагујевцу за 2015. годину

I Усваја се Извештај о раду Универзитетске библиотеке у Крагујевцу за 2015. годину.

II Извештај о раду Универзитетске библиотеке у Крагујевцу за 2015. годину је саставни део ове одлуке.

Образложење

Управни одбор Универзитетске библиотеке у Крагујевцу, на седници одржаној 25.02.2016. године, разматрао је предлог Извештаја о раду Универзитетске библиотеке у Крагујевцу за 2015. годину, и донео Одлуку као у диспозитиву.

Председник Управног одбора
Универзитетске библиотеке у Крагујевцу
Проф. др Петар Веселиновић

Доставити:

- Архиви;
- Одељењу економско-финансијских послова,
- Савету Универзитета у Крагујевцу.

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА У КРАГУЈЕВЦУ

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ

Број II-01-158

Датум 29.02.2016

КРАГУЈЕВАЦ

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
УНИВЕРЗИТЕТСКЕ БИБЛИОТЕКЕ У КРАГУЈЕВЦУ ЗА
2015. ГОДИНУ

Крагујевац, фебруар 2016. године

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ УНИВЕРЗИТЕТСКЕ БИБЛИОТЕКЕ У КРАГУЈЕВЦУ ЗА 2015. ГОДИНУ

Универзитетска библиотека у Крагујевцу завршила је још једну успешну годину у којој је наставила реализацију свог главног циља – унапређење услова за бољи образовни, истраживачки и научни рад студената, наставника, професора и истраживача Универзитета у Крагујевцу, првенствено набавком адекватне литературе, као и одржавањем нивоа техничке опремљености и стручности особља. Библиотека континуално настоји да својим корисницима олакша приступ информацијама, пратећи савремене технологије и прилагођавајући своје услуге.

Током године, завршена је раније започета ревизија свих фондова и уједно завршен унос целокупног библиотечког фонда у електронску базу. Паралелно се вршио и премештај одређеног дела фонда, како би се што боље искористили смештајни капацитети. Имајући у виду тенденцију раста фонда, Библиотека је принуђена да у оквиру постојећих могућности, адаптира део простора у магацински, на чему ће се радити наредне године.

Други перманентни циљ је изнаћи системско решење за финансирање основне делатности – куповине уџбеничке и друге литературе, како набавна политика не би била дефинисана углавном поклонима, на чији избор Библиотека делимично утиче. Ресорно Министарство више од деценије не финансира набавку књига, та обавеза је законски додељена оснивачу установе.

Стални развој у библиотечком пословању не би био могућ без перманентне обуке запослених и сталних контаката и размене искустава са другим универзитетским библиотекама, као и појединачним библиотекама факултета Универзитета, како би се реализовала функционална библиотечко-информациона мрежа Универзитета. Сви библиотекари похађали су курс акредитован од стране Народне библиотеке Србије, као и EBSCO радионицу - Презентацију новог сервиса за обједињену претрагу EBSCO Discovery, реализовану у сарадањи са KoBSON-ом.

У току 2015. година није било кадровских промена, а након спроведеног Конкурса за избор директора именована је Весна Абадић, која је до 30.06.2015. године била вршилац дужности директора.

У сарадњи са Центром за развој каријере, Универзитетска библиотека је по први пут организовала је програм студентске праксе, према исказаним потребама установе. За

овај програм могли су конкурисати дипломци и студенти мастер академских студија факултета у саставу Универзитета у Крагујевцу и одазвало се око 30 студената.

Појединачни резултати пословања у 2015. години дати су у извештајима по Одељењима.

I   Органи управљања и надзора

Управни одбор је у 2015. години одржао шест седница на којима су разматрани и донети:

- Одлука о усвајању Извештаја о раду Универзитетске библиотеке у Крагујевцу за 2014. годину;
- Одлука о усвајању Извештаја о финансијско-материјалном пословању Универзитетске библиотеке у Крагујевцу по годишњем обрачуну за 2014. годину;
- Одлука о усвајању Извештаја Комисије за попис имовине и обавеза Универзитетске библиотеке у Крагујевцу о извршеном попису са стањем на дан 31.12.2014. године;
- Одлука о отпису основних средстава Универзитетске библиотеке у Крагујевцу;
- Овлашћење Управног одбора Универзитетске библиотеке у Крагујевцу;
- Одлука о расписивању конкурса за избор Директора Универзитетске библиотеке у Крагујевцу;
- Одлука о утврђивању предлога за избор Директора Универзитетске библиотеке у Крагујевцу;
- Одлука о изменама и допунама Финансијског плана Универзитетске библиотеке у Крагујевцу за 2015. годину;
- Одлука о усвајању допуна Плана набавки за 2015. годину Универзитетске библиотеке у Крагујевцу;
- Одлука о усвајању Финансијског плана Универзитетске библиотеке у Крагујевцу за 2016. годину;
- Одлука о попису имовине и обавеза Универзитетске библиотеке у Крагујевцу са стањем на дан 31.12.2015. године;
- Одлука о образовању Комисије за попис имовине и обавеза Универзитетске библиотеке у Крагујевцу;

- Одлука о усвајању Правилника о коришћењу библиотечко-информационе грађе и извора и пружању библиотечко-информационих услуга Универзитетске библиотеке у Крагујевцу;
- Одлука о усвајању Пословника о раду Управног одбора Универзитетске библиотеке у Крагујевцу, и
- Одлука о отпису јединица библиотечко-информационе грађе и извора.

Надзорни одбор је у 2015. години одржао једну седницу на којој је донео Одлуку којом је прихватио Извештај о раду Универзитетске библиотеке у Крагујевцу за 2014. годину и Извештај о финансијско-материјалном пословању Универзитетске библиотеке у Крагујевцу по годишњем обрачуну за 2014. годину, и оценио да је Универзитетска библиотека у Крагујевцу у 2014. години пословала у складу са Финансијским планом Универзитетске библиотеке у Крагујевцу за 2014. годину, и другим актима који регулишу област пословања, као и да су органи пословођења и управљања Универзитетске библиотеке у Крагујевцу реализовали активности из Финансијског плана у складу са законом.

Управни и Надзорни одбор разматрали су и друга питања која су од интереса за рад и развој Универзитетске библиотеке у Крагујевцу.

II Одељење набавке и обраде монографских публикација

У 2015. години Универзитетска библиотека је преко Одељења за набавку и обраду монографских публикација, увећала свој фонд куповином, поклонима и разменом. Ова три вида набавке, као и у досадашњој пракси, нису била равноправно заступљена, већ је највећи број публикација добијен на поклон.

У складу са Закључком Колегијума Универзитета у Крагујевцу, од 12.11.2009. године, а који се тиче доставе *обавезног примерка* сваке публикације која је штампана под окриљем сваког појединачног факултета нашег Универзитета, Библиотека је започела пријем ових књига. Преко Одељења набавке и обраде монографских публикација, све што није дупликат, бива уврћено у фонд каталогизацијом путем COBISS система. Крајем сваког месеца, Одељење је у обавези да поднесе извештај Генералном секретару Универзитета о добијеном обавезном примерку.

У Табели 1. показан је однос броја издатих и поклоњених публикација Универзитетској библиотеци, од стране сваког факултета као чланице Универзитета у Крагујевцу. Подаци о издаваштву преузети су са COBISS узајамне базе.

2015		
<i>Назив факултета</i>	<i>издавачка делатност</i>	<i>поклоњено УБКГ</i>
Економски факултет	9	0 (1)
Правни факултет	5	3
Филолошко-уметнички факултет	11	10
Факултет инжењерских наука	11	8
Природно-математички факултет	4	0
Факултет медицинских наука	4	4
Факултет техничких наука у Чачаку	10	0
Факултет за машинство и грађевинарство у Краљеву	3	1
Факултет педагошких наука у Јагодини	10	1
Учитељски факултет Ужице	5	2
Агрономски факултет Чачак	6	0
укупно	78	29

Табела 1: *Обавезни примерак*

Из наведеног се види да Економски факултет није уступио Библиотеци ни једну од 9 издатих публикација, али прегледањем фонда Библиотеке може се наићи на један наслов. Ову публикацију Библиотека је добила као поклон од УБСМ.

Одељење набавке и обраде монографских публикација, је током текуће године, контактирало Продекане за НИР свих факултета. И поред таквог ангажовања, увиђа се изненађујућа неажурност појединих факултета.

У Табели 1.1, показан је однос прилива наслова од установа за 2014. и 2015. годину:

<i>Редни бр.</i>	<i>Назив факултета</i>	<i>Укупан број поклоњених монографских публикација током 2014. год.</i>	<i>Укупан број поклоњених монографских публикација током 2015. год.</i>
1	Економски факултет	3	0
2	Правни факултет	6	6
3	Филолошко-уметнички факултет	17	16
4	Факултет инжењерских наука	0	19

5	Природно-математички факултет	5	0
6	Факултет Медицинских наука	3	6
7	Факултет техничких наука у Чачаку	16	0
8	Факултет за машинство и грађевинарство у Краљеву	3	1
9	Факултет педагошких наука у Јагодини	0	5
10	Учитељски факултет Ужице	6	4
11	Агрономски факултет Чачак	0	0
12	Универзитет	4	1
	укупно	63	58

Табела 1.1: Однос издатих и приновљених наслова

Иако су факултети дужни да достављају само по један примерак од сваке публикације, постоје и случајеви где Библиотека добија по два или три примерка исте, што омогућава спровођење размене публикација са другим Универзитетима и то нарочито Нишким и Новосадским. Постоји и превид пошилаоца, па је чест случај да у текућој години, Библиотека добије примерке из ранијих година које је већ примила, обрадила и сместила у свој фонд.

Када говоримо о *поклонима*, у новембру, фонд је увећан за 422 наслова које је Библиотека, по договору који је дефинисан од стране Министарства просвете, добила са Сајма књига одржаног 2015. године. На тај начин су неке публикације ушле у фонд УБКГ, не као Обавезни примерак, већ као поклони других лица.

Захваљујући избору из месечних листа, које достављају Универзитетска библиотека "Светозар Марковић" из Београда, Српска академија наука и уметности и Филолошки факултет из Новог Сада, Библиотека је такође обogaћена за велики број књига. Настављена је сарадња са Филолошким факултетом Универзитета из Источног Сарајева.

Одељење набавке и обраде има радну обавезу да сваком поклонодавцу узврати писмо пријема, како путем електронске поште, тако и писменим путем.

Ранијих година дупликати који су издвајани, пописивани су на посебни списак који је Одељење редовно ажурирало и постављало на веб страницу Библиотеке. Како ова акција није показала довољно резултата, одлучено је да се ови спискови шаљу

електронском поштом лицима задуженим за набавку књига, сваке факултетске библиотеке која припада Универзитету у Крагујевцу.

Одељење је задужено печатима за размену и поклон, тако да је свака прослеђена књига означена тим печатима и заведена кроз „Деловодну књигу“ установе.

Нарочиту пажњу треба обратити на размену публикација која је започета у 2015. години са Конгресном библиотеком из Вашингтона САД. Из Библиотеке је послато, из шест транши, укупно 187 јединица, за које су библиотекари Конгресне библиотеке били заинтересовани. На тај начин, освојен је одређен кредит који ће у 2016. омогућити квалитетан одабир наслова из Вашингтона за наш фонд. Осим набавке нових издања америчких издавача, за чије наслове се одлучимо, већу важност има чињеница да су се часописи и монографије издате у Крагујевцу нашле у фонду Конгресне библиотеке.

Када говоримо о *каталогизацији* библиотечке грађе, Табела 2, показује број ново пристиглих монографских публикација сврстаних по језицима, које је Одељење набавке и обраде монографских публикација инвентарисало и каталошки обрадио у COBISS систему обједињене каталогизације.

Редни бр.	Публикације по језицима	Број публикација у 2015
1	Српска књига	1.704
2	Енглеска књига	115
3	Немачка књига	37
4	Француска књига	31
5	Руска књига	39
6	CD	19
Укупно		1.945

Табела 2: *Каталогизација монографских публикација по језицима*

Табела 3. показује укупну набавку публикација у 2015. у односу на 2014. годину.

Начин набавке	2015	2014
Куповина	162	40
Поклон	1.769	2.400
Размена	14	27
Укупно	1.945	2.467

Табела 3: *Укупна набавка*

Табела 3, показује мало већу куповну моћ Библиотеке у 2015. години, али и драстично смањен број поклоњених јединица. Без обзира што је укупан број

приновљених књига мањи, можемо бити задовољни јер Библиотека никада не може утицати на поклоне, али на куповину може.

Од 01.01.2015. закључно са 31.12.2015. године, два библиотекара Одељења набавке и обраде, каталoшки су обрадила **6.173** записа, како монографских публикација, тако и аналитички обрађених чланака и саставних делова монографских публикација што је приказано у Табели 4.1.

Год.	преузето	креирано	редакција	укупно
2015	2.122	1.504	2.546	6.173

Табела 4.1: *Обрада публикација у Одељењу*

Исти број јединица прошао је инвентарисање, унос локацијских података у COBISS 3 окружење и предају књига Одељењу позајмице.

У табели 4.2, приказан укупан број урађених како монографских, тако и аналитичких записа везаних за те изворе у 2015. години у оквиру Библиотеке, али без континуалних извора и аналитике која је везана за континуалне изворе. Узет у обзир и рад библиотекара из Одељења позајмице који се такође повремено баве овом врстом делатности.

Год.	преузето	креирано	редакција	укупно
2014	2.514	1.307	2.963	6.784
2015	2.274	3.448	2.907	8.629

Табела 4.2: *Укупна обрада публикација у Библиотеци без континуалних извора и аналитике везане за те изворе*

Из Табеле 4.2, може се видети озбиљан пораст броја креираних записа у односу на предходну годину.

Од почетка 2014. године, Одељење је започело рад на ванредној ревизији библиотечког фонда под називом „Књига на руском језику“, као и библиотечко-информационе грађе и извора смештених у истом магацину. Ревизија је завршена у новембру 2015. године. Управни одбор Универзитетске библиотеке усвојио је Одлуку о отпису Бр. П/02-273/8, од 09.12.2015. године, којом се отписује 2240 јединица и то: 106 јединица које нису нађене на месту, 999 физички дотрајалих и неупотребљивих и 1135 неактуелних јединица. Ревизијом је коначно завршена каталогизација свих библиотечких јединица које Библиотека поседује од свог настанка до сада, што значи да је целокупан фонд унет у електронску базу и претражив по свим елементима.

Програм студентске праксе у Одељењу одвијао се од марта до децембра 2015. године, и то по периодима од 1. марта до 30. јуна и од 1. септембра до 31. децембра. За

то време кроз Одељење набавке и обраде монографских публикација прошло је осморо студената, који су били појединачно ангажовани по један месец, обављајући послове књижничара. По завршетку ангажовања, сви кандидати су добили сертификат о обављеној пракси.

Одређивање УДК бројева за монографије, докторске дисертације и чланке и даље је обавеза коју редовно, по захтеву раде библиотекари Одељења.

III Одељење набавке и обраде серијских публикација

Одељење периодике успешно је остварило свој програм рада за 2015. годину. У локалној бази података, Универзитетске библиотеке у Крагујевцу, укупно је обрађено:

- 715 наслова серијских публикација
- 3865 бројева свих јединица (годишта)
- 1238 бројева јединица без података у пољу 997м (зборници, часописи без ознаке за свеску, број)
- 8972 бројева свезака у пољу 997м

У 2015. години сигнирано је и допуњено 329 наслова, 721 број свих јединица (годишта), 45 бројева јединица без података у пољу 997м, и 1410 бројева свезака у пољу 997м.

Сви наслови су преузети из библиографско-каталожке базе података, са одређеном редактуром у циљу побољшања квалитета и информативности у локалној електронској бази података. Часописи се смештају у магацин периодике по УДК систему, а у оквиру исте групе, публикације су смештене по наслову абecedним редом. Новија годишта свих наслова смештају се у Одељењу периодике ради ефикасније услуге корисника и рационализације простора.

Готово све приспеле наслове часописа, Библиотека је добила, углавном, као поклон Библиотеке Матице српске из Новог Сада, Универзитетске библиотеке "Светозар Марковић" у Београду, Ректората Универзитета у Крагујевцу, затим као поклон издавача (института, факултета) или самих аутора. За часопис Даница, издавача Вукова задужбина и Свеске, издавача Мали Немо из Панчева, библиотека је претплаћена на годишњем периоду. Упоредо, Одељење периодике селективно уноси и часописе из старог фонда часописа, који није био унет у електронски каталог наше библиотеке. Приоритет обраде дат је часописима из области природних наука.

Аналитичка обрада прилога у серијским публикацијама

У локалној бази података укупно је креирано, допуњено или преузето 26619 записа. За период јануар – децембар 2015. године креирано је 2692 записа, 1544 записа је преузето и редиговано из узајамне базе каталога. Укупно, оваквих записа у локалној бази је 4236.

Аналитичка обрада прилога у монографским публикацијама

У локалној бази података укупно је креирано, редиговано или преузето 5928 записа. За период јануар – децембар 2015. године креирано је 198 нових записа, 96 записа је преузето и редиговано из узајамног каталога. Укупно, аналитичких записа у локалној бази је 285.

Поред инвентарисања, сигнирања, каталогског описа, предметне и класификационе обраде, смештаја, претраживања и издавање корисницима серијске грађе, Одељење ради и на аналитичкој обради чланака из серијских и монографских публикација. Критеријум за избор обраде аналитичких прилога врши сам библиотекар, првенствено према профилу корисника наше библиотеке. Оваква обрада прилога доприноси и изради персоналних библиографија и библиографија радова у серијским публикацијама. Највише прилога је урађено за наставнике и сараднике Универзитета у Крагујевцу, као и за друге институте и универзитете у Србији.

Докторске и магистарске тезе

До краја 2015. године каталогски је обрађено 2884 докторских и магистарских теза. За период јануар - децембар 2015. године креирано је 67 записа докторских дисертација, а преузето и редиговано 39 јединца, што је укупно 106 нових записа у бази Универзитетске библиотеке у Крагујевцу.

У Phaidra дигиталном репозиторијуму Универзитета у Крагујевцу, до краја 2015. године, унето је 328 докторских теза.

Наставља се са прикупљањем и обрадом магистарских теза и докторских дисертација Универзитета у Крагујевцу, као и прикупљање дисертација и магистарских теза других универзитета у Србији. Наставља се рад и на прикупљању јединица за Библиографију докторских дисертација и магистарских теза Универзитета у Крагујевцу за период 2016- 2020. године.

Додељивање УДК бројева

Наставља се са радом додељивања УДК бројева за чланке из часописа и зборника издатих на факултетима Универзитету у Крагујевцу. До сада је урађено укупно 577 чланака из часописа или зборника.

За период јануар – децембар 2015. године урађено је 48 УДК бројева за чланке из часописа или зборника Универзитета у Крагујевцу.

Табеларни преглед података о раду Одељења периодике за 2015. годину

Серијске публикације

Год.	Број наслова	Бр. свих јединица	Бр. јединица без података у пољу 997м	Бр. свезака у пољу 997м
2014	182	381	23	518
2005	329	721	45	1410

Аналитичка обрада

Назив	Креирано - преузето		Укупно
Анал. обрада сер. пуб.	2692	1544	4236
Анал. обрада мон. пуб.	189	96	285

Докторске и магистарске тезе

Креирано	Преузето	Укупно
67	39	106

Због већег прилива публикација током претходних година, неопходно је наћи додатни магацински простор, како за часописе, тако и за докторске дисертације, коју се смештене на неадекватним (дрвеним) полицама, те није могуће максимално искористити расположиви простор.

IV Информативно-позајмно одељење

Анализа података за 2015. годину и њихово поређење са подацима претходних година, показује да је ово Одељење у свим сегментима, разноврсношћу и бројем активности, као и бројем трансакција, остварило планиране резултате у оквиру свих делатности којима се бави.

Категорије чланова

	2014.	2015.
упис нових корисника	281	190
обнова чланарине	477	247
колективна чланарина	446	117
правна лица	70	77
бесплатна чланарина	1	2

Број новоуписаних и корисника који су обновили чланарину је мањи него у претходној години (тенденција присутна последњих неколико година), што се може тумачити на више начина:

- неинформисаношћу студената (бруцоши имају 50% попушта приликом учлањења), али и других категорија становништва са могућностима које пружа Библиотека.

- ФИЛУМ је у фебруару престао са плаћањем колективне чланарине за своје студенте, што је узроковало да велики број њих одустане од коришћења наше Библиотеке. 2014.године 529 њихових студената користило је ову погодност, а у 2015. години само 59. Број трансакција за њихових студента у 2014. години износио је 11.932, док је у прошлој години био 8.172.

- разумењности Универзитета.

Колективну чланарину за своје запослене и у 2015. обновили су Правни (60 чланова) и Економски факултет (57 чланова). И даље треба истрајати у захтеву да сви студенти и запослени на Универзитету у Крагујевцу по аутоматизму буду чланови Библиотеке. До тада, обавестити дописом продекане за наставу свих факултета нашег Универзитета о могућности колективне чланарине.

Већи је број правних лица (библиотеке, институти и друге установе и фирме) који су у 2015. користили наше услуге у односу на 2014.

Структура активних корисника

	2014.	2015.
студенти	883	674
запослени на Универзитету	136	99
докторанди и постдипломци	64	45
срењошколци	1	4
запослени	47	30
пензионери	1	2
незапослени	10	11
страни држављани	1	4
запослени у матичној установи	18	17
правна лица	33	34
укупно	1 193	927

Посете и упити лица која нису корисници

За разлику од других библиотека, Универзитетска библиотека у Крагујевцу наставља са позитивном праксом пружања услуга лицима која нису чланови, пружајући

им информације о траженој литератури, као и давањем сигнатура публикација из фондова факултетских и других библиотека, те се најчешће учлане накнадно.

2014.	2015.
1.155	1.178

Пружање информација

	2014.	2015.
усмено	5.155	5.178
телефоном	2.147	2.155
е-поштом	908	915

Сервиси Питај библиотекара и Моја библиотека

Не користе се у очекиваном обиму, вероватно, јер су наши корисници навикли да информације добијају усменим путем приликом посете Библиотеци, телефоном или електронском поштом.

Коришћење читаонице и интернета (број корисника на годишњем нивоу)

	2014.	2015.
читаоница	2 995	2 888
интернет	3 170	3 155

Услуге фотокопирања, штампања, скенирања и нарезивања

	2014.	2015.
фотокопирање	2 578	2587 листова
штампање	785	805 листова
скенирање	85	95 објеката
нарезивање	50	55 ЦД

Електронски каталози

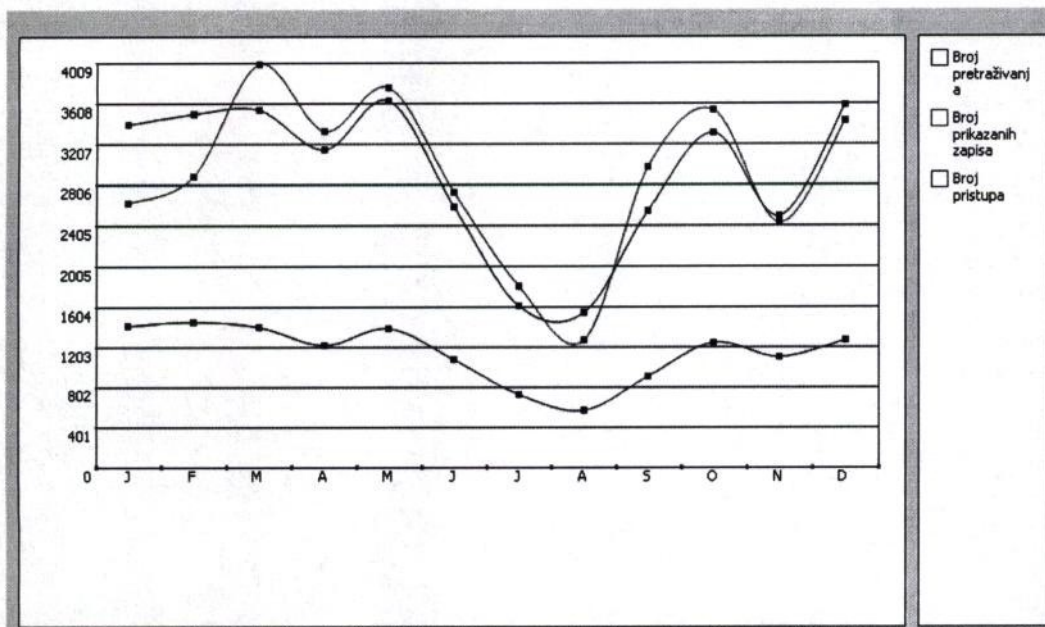
Вршена су претраживања, најчешће за потребе наставника и сарадника Универзитета, али и других корисника, у свим доступним базама, углавном преко КОБСОН сервиса, преко кога је омогућен приступ индексним базама WoS, Scopus и Српски цитатни индекс.

Селективном дисеминацијом информација Библиотека у највећој мери, оправдава своју функцију сервиса Универзитета у Крагујевцу, односно пружања помоћи истраживачима да што брже и једноставније дођу до релевантних извора.

За више корисника успешно је реализован налог за удаљени приступ Кобсон сервису.

Претраживање по захтевима корисника на ОПАК-у

	2014.	2015.
бр. приступа	24 459	13 899
бр. претраживања	47 830	35 009
бр. приказаних записа	41 401	34 902

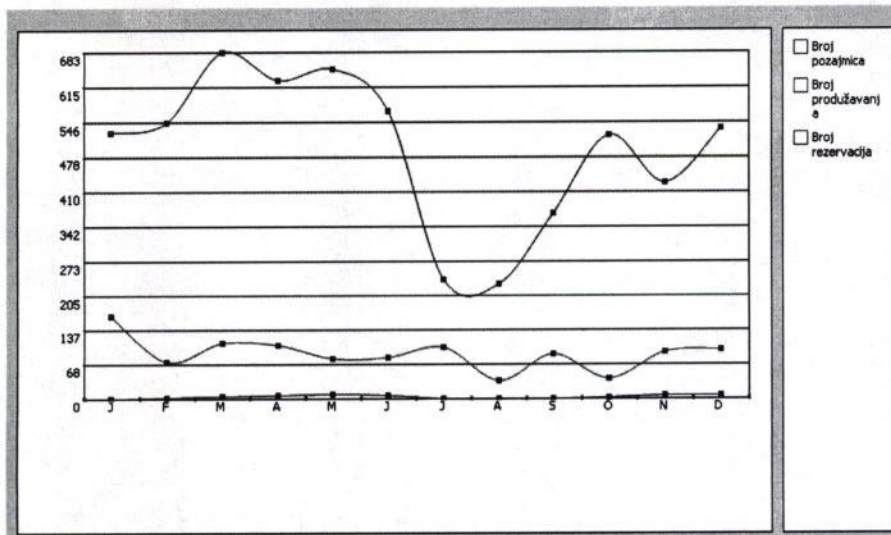

Месец	Број приступа	Број претраживања	Број приказаних записа
јануар	1,426	3,408	2,642
фебруар	1,465	3,509	2,896
март	1,417	3,547	4,009
април	1,236	3,159	3,343
мај	1,394	3,644	3,763
јун	1,087	2,596	2,736
јул	735	1,617	1,822
август	585	1,556	1,278
септембар	913	2,555	2,989
октобар	1,250	3,321	3,543
новембар	1,112	2,500	2,436
децембар	1,279	3,597	3,445
Укупно	13,899	35,009	34,902

Број претраживања је оквиран, јер се у овој статистици не виде претраживања у локалној бази. На годишњем нивоу књижничари у локалној бази имају преко 10.000 претраживања.

Издавање публикација за коришћење у читаоници и ван Библиотеке -
задуживање и раздуживање грађе

	2014.	2015.
бр. позајмица	7 768	5 927
бр. резервација	38	57
бр. продужавања	1 129	1 086

Месец	Број позајмица	Број резервација	Број продужавања
јануар	527	1	165
фебруар	547	3	74
март	683	6	112
април	628	8	108
мај	650	11	82
јун	569	7	83
јул	239	1	103
август	230	0	36
септембар	369	2	90
октобар	522	3	41
новембар	428	8	94
децембар	535	7	98
Укупно	5,927	57	1,086

Међубиблиотечка позајмица у земљи

- наши захтеви другим библиотекама

		2014.	2015.
монографије	бр. захтева	454	249
	реализовано	333	205
чланци у периодици и радови и зборницима	бр. захтева	191	163
	реализовано	174	133
некњижна грађа	бр. захтева	67	55
	реализовано	67	55
укупно	бр. захтева	712	412
	реализовано	574	393

- захтеви других библиотека упућени нама

		2014.	2015.
монографије	бр. захтева	86	77
	реализовано	84	77
чланци у периодици и радови и зборницима	бр. захтева	11	28
	реализовано	9	25
укупно	бр. захтева	97	105
	реализовано	93	101

- број захтева за међубиблиотечком позајмицом је на стандардном нивоу (2014. је изутетак – већа за 63% у односу на 2013. годину)

- број реализованих захтева за публикацијама из наших фондова није као свих претходних година 100%, јер су нам упућивани захтеви за јединицама које не поседујемо, али је већи у односу на 2014. годину, захваљујући експедитивности библиотекара Одељења (датум захтева једнак је датуму слања).

- проширен је списак библиотека - партнера у овој делатности.

Израда списка библиографских јединица из класичних и електронских извора

55 захтева (17 у 2014. години)

Одређивање УДК броја

8 захтева (5 у 2014. години)

Евиденција дезидерата

Одељење наставља са вођењем свеске дезидерата, а од 2011. године корисници на пулту читаонице могу попунити листић – предлог за набавку публикација. Прикупљени спискови се достављају Одељењу набавке.

Опомене несавесним корисницима

спадају у редовну активност, а реализују се телефоном, е-поштом и слањем опомена на кућну адресу.

Издавање потврда студентима да се не дуже публикацијама (приликом исписа или дипломирања)

Издате су 992 потврде (1.089 у 2014. години)

Ова пракса је уведена из разлога заштите фонда, а у 2016. поново подсетити све факултете да шаљу своје студенте.

Пријем новонабављених публикација

У 2015. књижничари су примили и уложили у магацине 1.926 публикација и 19 дискова (2.467 у 2014. години).

Смештај и означавање књижног фонда у магацинима

- редовне активности

- смештај фонда старе и ретке књиге и фонда стране књиге

Реферална збирка

Одржавање и попуна овог фонда је редовна активност Одељења.

Обрада монографских публикација и аналитичка обрада радова у зборницима

Библиотекари Одељења, поред свог примарног посла, преузели су, креирали и извршили редакцију 2.458 записа (1.076 у 2014. години)

Едукација корисника

- редовно одржавање курса - Претраживање електронских каталога библиотека

Изложбе

Током маја месеца, у склопу обележавања годишњице Библиотеке и годишњице Универзитета реализована је изложба и штампан каталог под називом *О уметности и печатњи Милошевог доба*. Поставка изложбе је из фонда Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ из Београда, у чијој реализацији су учествовали библиотекари обе библиотеке. Треба напоменути да је ова изложба уврштена у званичан програм „Ноћи музеја“ у којој је наша установа учествовала први пут.

Виртуелном изложбом – *Надежда Петровић -100 година од рођења*, започета је активност реализације електонских изложби које се приказују у читаоници Библиотеке. Биће тематске – везане за јубилеје догађаја или знаменитих личности, уз преглед литературе које Библиотека поседује на ту тему. Овај материјал остаје трајно доступан корисницима депонован у репозиторијум у постављен на веб страницу Библиотеке.

V Одељење за научне информације и развој

Као најмлађе одељење, установљено изменом Статута крајем 2013. године, нуди читав дијапазон услуга, од којих су неке наставак рада претходног Одељења за информациону и рефералну делатност. Недовољан број извршиоца и повећан број и обим услуга су обележили његов рад у 2015. години.

Примарна делатност је рад на одржавању дигиталног репозиторијума Универзитета, додела корисничких налога и пружање корисничке помоћи, израда библиографија цитираности истраживача, међубиблиотечка позајмица монографија и чланака са иностранством, одржавање веб сајта, блога Библиотеке, дигиталне библиотеке, као и свих страница и профила на друштвеним мрежама. Одељење је креирало и одржава два нова портала – Универзитетске галерије, на коме се могу наћи описи и фотографије свих дешавања, од њеног оснивања (на адреси <http://ugkg.blogspot.rs/>) и универзитетског часописа Липар (на адреси <http://liparcasopis.blogspot.rs/>).

Посебан сегмент рада је одржавање рачунарске мреже и комплетне опреме коју Библиотека поседује, како хардверски, тако и софтверски. Крајем године Библиотека је добила од Универзитета још 3 нова рачунара, што уз сервер реализован конкурсом Министарства културе, укупно износи 32 умрежена рачунара.

Нова делатност је перманентан рад на дигитализацији, првенствено докторских дисертација раније одбрањених на Универзитету у Крагујевцу, за које не постоји електронска форма, уз претходно регулисање правне регулативе. Осим дисертација, Универзитетска библиотека је започела дигитализацију дела фонда старе и малотиражне књиге, (посебно издања које поседује само наша Библиотека). Услуга дигитализације је уведена и у понуду услуга које Библиотека пружа другим лицима.

Међубиблиотечка позајмица са иностранством и снабдевање научним документима и даље је у приметном паду у односу на исти период претходних година, што је тенденција на нивоу Србије. Пад захтева за позајмицом књига и чланака, стоји у

вези са све већим бројем тражених чланака у отвореном приступу и њиховој већој доступности на мрежи. Чешћа је и могућност набављања научног материјала директно од издавача, без посредне улоге библиотека. Такође, пад захтева је последица економске кризе, трошкови поштарине су знатно увећани, те укупна цена услуге често превазилази цену куповине књиге. Са друге стране, просечан корисник ових услуга је све више едукован да до литературе дође сам на Интернету, преко отворених архива и других система који омогућавају несметано преузимање публикација у пуном тексту, како формалних, тако и неформалних. Укупан број захтева које је Библиотека примила је 77, што је нешто мањи број него у претходној години (82), дат је према следећој структури:

- наши захтеви иностраним библиотекама

2015.	бр. захтева
монографије	36
чланци у периодици радови у зборницима	23
укупно	59

- захтеви иностраних библиотека према Универзитетској библиотеци

2014.	бр. захтева
монографије	15
чланци у периодици радови у зборницима	3
укупно	18

Треба напоменути да око 10% захтева (који нису у овом броју) сваке године остане нереализовано, и поред вишеструког залагања библиотекара, јер корисник накнадно одустане због цене услуге, или је наслов резервисан на дужи период, па је немогуће добити га у року у коме је кориснику неопходан.

Од увођења услуге израде библиографија цитираности, на основу припремљене библиографије аутора, број захтева се има просечну вредност, а у 2015. години је обрађено 20 захтева.

Током 2015. године дошло је до измене Закона о високом образовању, па је осим постојања дигиталног репозиторијум Универзитета са одбрањеним дисертацијама у пуном тексту законска обавеза и унос у Национални репозиторијум дисертација, што је

реализовано аутоматским преузимањем података из Универзитетског репозиторијума. Остаје нерешен проблем уноса записника комисије које Библиотека не поседује, а за сада је немогуће додати или исправити податке у пренетом запису о дисертацији, јер све функционалности портала нису обезбеђене.

V Одељење општих и правних послова

Одељење општих и правних послова, односно Секретар Библиотеке као руководилац истог, је у 2015. години обављао најсложеније стручне и нормативно-правне послове из делокруга рада Библиотеке, давао упутства у поступку спровођења јавних набавки, као и друге најсложеније стручне и нормативно-правне послове из области рада и радних односа, и управног поступка. У том смислу, припремане су и седнице органа управљања, односно шест седница Управног одбора, као и једна седница Надзорног одбора, припремљени су нацрти и предлози аката донети од стране органа управљања и пословођења, и спровођене су одлуке које су органи управљања и пословођења доносили.

Одељење општих и правних послова се такође у 2015. години старало о примени одговарајућих хигијенско-техничких мера у Библиотеци.

VI Инвестиције

Током 2015. године, Библиотека није имала великих инвестиционих улагања из разлога што није било Конкурса код надлежног Министарсва, за ову намену.

Реализовани послови у току 2015. године већином се могу подвести под текуће одражавање:

Постављена је надстрешница испред главног улаза у Библиотеку, чиме је делимично решен проблем прокишњавања у једном од магацина. Уједно је и постављен нов натпис изнад улаза.

Купљене су нове полице за магацин стране књиге (14м дужних), па је уз прерасподелу фондова по магацинима краткотрајно решен проблем смештаја.

Извршена је замена и поправка свих светилки на паркингу испред библиотеке, уз додавање више рефлектора на самој згради, чиме је решен проблем вањског осветљења.

Од осталих радова, извршено је чишћење свих клима уређаја, замењене су све неисправне неонске цеве. Уз редовно одржавање травњака и садница на прилазу згради, све ово се може подвести под текуће одржавање.

Све ове извршене радове Библиотека је финансирала сопственим средствима.

VII Пројекти

На конкурс Министарства културе и информисања, Библиотеци је одобрен пројекат под називом *Дигитални Крагујевац за мрежу дигитално оснажених институција културе Републике Србије: унапређење пословања Универзитетске библиотеке у Крагујевцу у области рада са дигиталним документима*, у износу од 850.000,00 динара. Одобрена средстава су реализована за набавку сервера и мрежног капацитета за смештај података као и куповину лиценце софтверске платформе Therefore за управљање садржајем (дигиталним и другим документима).

Битна карактеристика професионалног система на коме је ово решење засновано је низ функционалности у области контроле приступа документима, што омогућава коришћење дигиталних копија за приступ са библиотечких рачунара, за она документа која нису у јавном домену, као и контроле приступа деловима текста, што омогућава развој нових библиотечких услуга и унапређење постојећих. На основу ових функционалности је могуће оптимизовати будуће процесе набавке књига за библиотеке, као и у изузетној мери унапредити услугу доставе дигиталних копија – међубиблиотечку позајмицу за она издања која више нису комерцијално доступна или за која не постоје средства за набавку довољног броја копија. Поред овога, пословно решење које је развијено пружа и велике могућности за унапређење пословања библиотека у области управљања пословном документацијом и многим сегментима везаним за сарадњу на изради и презентацији дигиталних докумената који чине фонд библиотеке, а које због ауторских права није могуће постављати на интернет.

Заједно са другим библиотекама и установама културе које су у процесу или су имплементирале овај систем, Универзитетска библиотека у Крагујевцу се укључила у мрежу институција културе у Републици Србији које користе компатибилне методе и технологије рада са дигиталним документима, те су постигнути сви предуслови да се интензивира сарадња између њих дељењем дигиталних садржаја.

У пракси ће значити то да ће корисници са библиотечких рачунара имати приступ дигитализованом делу фонда других установа, који није доступан на интернету. Такође, ова софтверска платформа даје могућност увођења book reader-а или таблета корисницима или коришћење постојеће андроид апликације како би се омогућило вишеструко коришћење грађе коју физички постоји у једном примерку. Променом

Закона о обавезном примерку публикација, односно увођењем *обавезног академског примерка*, биће промењен и начин дистрибуције уџбеничке литературе, а Библиотека ће уз поменута технолошка решења бити у могућности да се прилагоди новом начину приступа грађи.

VIII Манифестације

Универзитетска галерија је издвојена целина Библиотеке чије садржаје дефинише Програмски одбор. Поред три запослена која су и чланови Програмског одбора Универзитетске галерије, сви радници Библиотеке ангажовани су на пословима организационе и техничке подршке и дежурстава, као и приликом свих других дешавања у простору Библиотеке.

У галерији Универзитетске библиотеке у Крагујевцу у 2015. години одржан је низ манифестација које је организовао Филолошко-уметнички факултет, Програмски савет Универзитетске галерије и Универзитетска библиотека у Крагујевцу. Све манифестације су биле добро организоване и посећене и можемо их категорисати као:

- 11 концерата наставника, сарадника и студената Филолошко-уметничког факултета и других уметника из земље и иностранства,
- 7 књижевних вечери, промоција, предавања и сличних манифестација,
- 6 изложби афирмисаних уметника, студената и професора Филолошко-уметничког факултета.

Директор Универзитетске
библиотеке у Крагујевцу
Весна Абадић

